

Trond Kristoffersen

**Årsregnskapet
en grunnleggende innføring
6. utgave 2019**

**Løsninger på oppgaver i oppgavesamlingen for faglærer
Del III (kapittel 31-34)**

Mars 2019 (22 % skatt)

Oppgave 31.5.

En vertikal analyse av regnskapet til Tyholt Maskin AS viser følgende:

Tyholt Maskin AS Vertikal analyse	20x3		20x2		20x1	
	I beløp	I prosent	I beløp	I prosent	I beløp	I prosent
Driftsinntekter	90 000	100,0	70 000	100,0	60 000	100,0
Varekostnad	(28 000)	31,1	(24 000)	34,3	(20 000)	33,3
Lønn	(15 000)	16,7	(12 000)	17,2	(10 000)	16,7
Avskrivning	(10 000)	11,1	(8 000)	11,4	(8 000)	13,3
Vedlikehold	(5 000)	5,6	(4 000)	5,7	(3 000)	5,0
Husleie	(3 000)	3,3	(2 000)	2,9	(2 000)	3,3
Annen driftskostnad	(5 000)	5,6	(4 000)	5,7	(4 000)	6,7
Finanskostnad	(9 000)	10,0	(8 000)	11,4	(7 000)	11,7
Resultat før skatt	15 000	16,7	8 000	11,4	6 000	10,0

I perioden har resultatet før skatt økt fra 10,0 til 16,7 prosent av driftsinntektene. Årsaken er i hovedsak å finne i reduksjon av varekostnader (økt bruttofortjeneste), avskrivninger, annen driftskostnad og finanskostnader. Lønnskostnadene og utgiftene til vedlikehold og husleie er uendret eller har økt i perioden.

Tyholt Maskin AS Horisontal analyse	20x3		20x2		20x1	
	I beløp	I prosent	I beløp	I prosent	I beløp	I prosent
Driftsinntekter	90 000	150,0	70 000	116,7	60 000	100,0
Varekostnad	(28 000)	140,0	(24 000)	120,0	(20 000)	100,0
Lønn	(15 000)	150,0	(12 000)	120,0	(10 000)	100,0
Avskrivning	(10 000)	125,0	(8 000)	100,0	(8 000)	100,0
Vedlikehold	(5 000)	166,7	(4 000)	133,3	(3 000)	100,0
Husleie	(3 000)	150,0	(2 000)	100,0	(2 000)	100,0
Annen driftskostnad	(5 000)	125,0	(4 000)	100,0	(4 000)	100,0
Finanskostnad	(9 000)	128,5	(8 000)	114,2	(7 000)	100,0
Resultat før skatt	15 000	250,0	8 000	133,3	6 000	100,0

Den horisontale analysen bekrefter konklusjonen i den vertikale analysen. Forklaringen på resultatforbedringen er å finne i den relative nedgangen i kostnadene til varekjøp, avskrivninger, annen driftskostnad og finanskostnader. Resultatet har økt med hele 150 prosent, mens driftsinntektene bare har økt med 50,0 prosent i perioden. Både kostnadene til lønn og husleie har økt like mye som driftsinntektene i perioden. En viktig forklaring på resultatforbedringen er at en betydelig kostnad som varekostnadene bare har økt med 40,0 prosent.

Oppgave 32.4

		20x3	20x2	20x1
Driftsmargin	$= \frac{\text{Driftsresultat} \cdot 100 \%}{\text{Driftsinntekter}} =$	13,2 %	0,8 %	8,0 %
Resultatmargin	$= \frac{\text{Ordinært resultat før skatt} \cdot 100 \%}{\text{Driftsinntekter}} =$	8,0 %	- 4,0 %	5,0 %
Fortjenestemargin	$= \frac{\text{Årsresultat} \cdot 100 \%}{\text{Driftsinntekter}} =$	7,1 %	- 4,0 %	3,9 %
Totalkapitalrentabilitet	$= \frac{\text{Driftsresultat} + \text{finansinntekter} \cdot 100 \%}{\text{Totalkapital (snitt)}} =$	6,7 %	0,5 %	3,5 %
Egenkapitalrentabilitet f. skatt	$= \frac{\text{Ordinært resultat før skatt} \cdot 100 \%}{\text{Egenkapital (snitt)}} =$	12,6 %	- 6,7 %	6,7 %

Alle nøkkeltallene er forbedret gjennom perioden. Nøkkeltallene var brukbare (men kanskje noe lave) i 20x1, dårlige i 20x2 og har kommet opp på et tilfredsstillende nivå i 20x3.

Totalkapitalen i bedriften er for alle årene større enn driftsinntektene. Videre er finansinntektene lave. Driftsmarginen i prosent er derfor bedre enn totalkapitalrentabiliteten. Det er større risiko knyttet til avkastningen av egenkapitalen enn avkastningen av totalkapitalen. Egenkapitalrentabiliteten varierer derfor mer enn totalkapitalrentabiliteten. Egenkapitalrentabiliteten vil normalt være høyere enn totalkapitalrentabiliteten. I dårlige år, for eksempel ved underskudd, vil egenkapitalrentabiliteten bli negativ.

Oppgave 32.12

En analyse av regnskapet til AS Ila Bruk viser følgende:

		20x4	20x3	20x2	20x1
Finansierungsgrad 1	$= \frac{\text{Anleggsmidler}}{\text{Langsiktig kapital}^1} =$	0,94	1,16	0,83	0,73

¹ Langsiktig kapital er egenkapital + langsiktig gjeld.

		20x4	20x3	20x2	20x1
Likviditetsgrad 1	$= \frac{\text{Omløpsmidler}}{\text{Kortsiktig gjeld}} =$	1,09	0,88	1,25	1,38

		20x4	20x3	20x2	20x1
Likviditetsgrad 2	$= \frac{\text{Mest likvide omløpsmidler}^2}{\text{Kortsiktig gjeld}} =$	0,64	0,44	0,75	0,96

² Mest likvide omløpsmidler er samtlige omløpsmidler med unntak for varelager.

		20x4	20x3	20x2	20x1
Arbeidskapital	$= \frac{\text{Omløpsmidler} - \text{kortsiktig gjeld}}{\text{Arbeidskapital}} =$	5 000	- 10 000	10 000	11 000

		20x4	20x3	20x2	20x1
Langsiktig lagerfinansiering	$= \frac{\text{Arbeidskapital} \cdot 100 \%}{\text{Varelager}} =$	20,0 %	- 28,6 %	50,0 %	91,6 %

		20x4	20x3	20x2	20x1
Egenkapitalandel	$= \frac{\text{Egenkapital} \cdot 100 \%}{\text{Totalkapital}} =$	28,6 %	15,7 %	30,0 %	28,6 %

		20x4	20x3	20x2	20x1
Gjeldsgrad	$= \frac{\text{Gjeld}}{\text{Egenkapital}} =$	2,5	5,4	2,33	2,5

Bedriftens finansielle situasjon har endret seg mye gjennom perioden. I perioden 20x1 til 20x3 ble finansieringen mer og mer kortsiktig. Dette kan analyseres ved å se på utviklingen av finansierungsgrad 1. I 20x1 finansierte 73 prosent av langsiktig kapital anleggsmidlene og resten på 27 prosent finansierte omløpsmidlene. I 20x3 er arbeidskapitalen negativ og finansierungsgrad 1 er over 1. Det betyr at deler av anleggsmidlene i slutten av 20x3 var finansiert med kortsiktig gjeld. Dette er meget ugunstig for bedriften. Finansieringen viser en klar forbedring i 20x4. Finansierungsgrad 1 er i 20x4 på 0,94. Det betyr at 94 prosent av langsiktig kapital finansierer anleggsmidlene, mens 6 prosent finansierer omløpsmidlene. Ved utgangen av 20x4 er 20 % av varelageret langsiktig finansiert.

Soliditeten har stort sett vært brukbar i hele perioden, med unntak for året 20x3. Dette vises ved å studere egenkapitalandelen. Den er i hele perioden, men unntak for 20x3, ligget rundt 30 prosent. En egenkapitalandel på rundt 30 prosent er tilfredsstillende for de fleste bedrifter. Av regnskapet ser vi at egenkapitalen i 20x4 har økt med 18 000. Økningen skyldes både tilbakeholdt overskudd på 10 000 og innbetaling av ny egenkapital fra eierne på 8 000.

Likviditeten har variert i løpet av perioden. Dette vises ved å studere utviklingen av likviditetsgradene. Likviditeten er forbedret i 20x4, men ligger fortsatt langt under normtallene.

Konklusjonen er at ved slutten av 20x4 er de fleste nøkkeltall tilfredsstillende, men både finansiering og likviditeten kunne ha vært noe bedre. Et tiltak kan være å ta opp ny langsiktig gjeld som brukes til nedbetaling av kortsiktig gjeld.

Spørsmål b:

En analyse av kapitalstrukturen i AS Ila Bruk ved utgangen av 20x4 viser følgende:

AS Ila Bruk	Eiendeler		Finansiert med:					
			Egenkapital		Langsiktig gjeld		Kortsiktig gjeld	
	Beløp	Prosent	Beløp	Prosent	Beløp	Prosent	Beløp	Prosent
Balanse 31.12.20x4								
Varige driftsmidler	80 000							
Sum anleggsmidler	80 000	57,1 %	40 000	50,0 %	40 000	50,0 %		
Varelager	25 000							
Kundefordringer	15 000							
Bankinnskudd	20 000							
Sum omløpsmidler	60 000	42,9 %			5 000	8,3 %	55 000	91,7 %
Sum eiendeler	140 000	100,0 %	40 000	28,6 %	45 000	32,1 %	55 000	39,3 %

Av skjemaet kan vi lese følgende om sammensetningen av eiendelene i Skog Industrier AS og hvordan disse er finansiert:

- Eiendelene i AS Ila Bruk består av 57,1 prosent anleggsmidler og 42,9 prosent omløpsmidler.
- Eiendelene er finansiert med 28,6 prosent egenkapital, 32,1 prosent langsiktig gjeld og 39,3 prosent kortsiktig gjeld.
- En nærmere analyse viser at anleggsmidlene i sin helhet er finansiert med langsiktig kapital. Finansieringen fordeler seg med 50,0 prosent egenkapital og 50,0 prosent langsiktig gjeld.
- Omløpsmidlene er finansiert med 8,3 prosent langsiktig gjeld og 91,7 prosent kortsiktig gjeld.
- Av omløpsmidlene er deler av varelageret (5 000 eller 20,0 %) finansiert med langsiktig gjeld. Resten av varelageret (20 000) og de øvrige omløpsmidlene er kortsiktig finansiert.

Finansieringen i selskapet er i store trekk sunn. Egenkapitalprosenten er på 28,6 prosent. Anleggsmidlene og store deler av omløpsmidlene er finansiert med langsiktig kapital.

Oppgave 33.10

Spørsmål a:

Skatt beregnes av skattepliktig resultat og vil derfor variere i takt med bedriftens resultat før skatt. I en analyse etter bidragsmetoden tas det derfor ikke hensyn til skatt. Videre er det normalt å se bort fra regnskapsposter som ikke har direkte sammenheng med driften. I analysen nedenfor er det derfor sett bort i fra gevinsten ved salg av anleggsmiddelet (varig driftsmiddel). Rentekostnadene er beregnet netto etter korreksjon for renteinntektene.

En analyse av regnskapet til Stranda Handel AS gir følgende nøkkeltall:

				20x4	20x3	20x2
Variable kostnader	=	Varekostnader	=	41 600	44 000	31 800
		Øvrige kostnader				
Faste kostnader	=	inkl. netto renter (men eksklusive skatt)	=	34 000	35 200	26 200
Dekningsbidrag	=	Salgsinntekter – variable kostnader	=	38 400	36 000	28 200
				20x4	20x3	20x2
Dekningsgrad	=	$\frac{\text{Dekningsbidrag} \cdot 100 \%}{\text{Salgsinntekter}}$	=	48,0 %	45,0 %	47,0 %
Nullpunkt-omsetning	=	$\frac{\text{Faste kostnader}}{\text{Dekningsgrad}}$	=	70 833	78 222	55 744
Sikkerhetsmargin	=	Nåværende omsetning - nullpunktomsetning	=	9 167	1 778	4 256
Sikkerhetsgrad	=	$\frac{\text{Sikkerhetsmargin} \cdot 100 \%}{\text{Nåværende omsetning}}$	=	11,4 %	2,2 %	7,1 %

Nøkkeltallene har variert i perioden. Lønnsomheten er forbedret når hele perioden ses under ett. Dekningsgraden har økt fra 47,0 prosent i 20x2 til 48,0 prosent i 20x4. Sikkerhetsgraden har økt fra 7,1 prosent i 20x2 til 11,4 prosent i 20x4. For året 20x4 betyr nøkkeltallet at omsetningen (salgsinntektene) kan reduseres med 11,4 prosent før resultat før skatt (eksklusive salgsgevinsten) blir lik null. Tapt dekningsbidrag ved redusert omsetning er på ca. 4 400 (= 38 400 · 11,4 %). Det tilsvarer regnskapsført resultat før skatt eksklusive salgsgevinsten (= 9 400 – 5 000).

Spørsmål b:

		20x4	20x3	20x2
Resultatgrad	$= \frac{(\text{Driftsresultat} + \text{finansinntekter}) \cdot 100 \%}{\text{Driftsinntekter}} =$	14,1 %	3,8 %	6,5 %
Totalkapitalens omløpshastighet	$= \frac{\text{Driftsinntekter}}{\text{Totalkapital (snitt)}} =$	2,13	2,11	1,76

		20x4	20x3	20x2
Totalkapitalrentabilitet	$= \frac{(\text{Driftsresultat} + \text{finansinntekter}) \cdot 100 \%}{\text{Totalkapital (snitt)}} =$	30,0 %	7,9 %	11,5 %
Egenkapitalrentabilitet etter skatt	$= \frac{\text{Årsresultat} \cdot 100 \%}{\text{Egenkapital (snitt)}} =$	48,9 %	5,4 %	18,4 %

		20x4	20x3	20x2	20x1
Finansieringsgrad 1	$= \frac{\text{Anleggsmidler}}{\text{Langsiktig kapital}^1} =$	0,50	0,70	0,74	0,60

¹ Langsiktig kapital er egenkapital + langsiktig gjeld.

Egenkapitalandel	$= \frac{\text{Egenkapital} \cdot 100 \%}{\text{Totalkapital}} =$	40,0 %	35,0 %	25,0 %	25,0 %
------------------	---	--------	--------	--------	--------

Alle nøkkeltallene viser den samme utviklingen. Analysen viser en bedring av lønnsomheten gjennom perioden. Nøkkeltallene var brukbare i 20x2, mindre bra i 20x3 og meget gode i 20x4. Totalkapitalens omløpshastighet har vist en bedring i hele perioden. Forklaringen på forbedringen av totalkapitalens omløpshastighet er at omsetningen har økt relativt mer enn økningen i totalkapitalen. Resultatgraden har variert mer, men viser en klar forbedring i 20x4. Resultatforbedringen i 20x4 skyldes både en kostnadsreduksjon og salgsgevinsten.

Det er viktig å legge merke til at en stor del av resultatforbedringen i 20x4 skyldes gevinsten ved salget av anleggsmiddelet. Dersom denne holdes utenfor, er totalkapitalrentabiliteten i 20x4 på 17,5 % (= 7 000/40 000). En avkastning av totalkapitalen på 17,5 % regnes også for å være meget bra. Egenkapitalrentabiliteten etter skatt blir også vesentlig dårligere dersom det ses bort ifra salgsgevinsten.

Nøkkeltallene for finansiering og soliditet viser også en positiv utvikling gjennom hele perioden. Finansieringsgrad 1 har hele tiden vært mindre enn 1. Det betyr at langsiktig kapital finansierer anleggsmidlene og deler av omløpsmidlene. Egenkapitalandelen var lav i 20x1 og 20x2, men er vesentlig forbedret i 20x3 og 20x4. Resultatet i 20x3 var dårlig. Økningen av egenkapitalen i 20x3 skyldes derfor i hovedsak at eierne har innbetalt ny egenkapital.

Spørsmål b:

		20x4	20x3	20x2	20x1
Arbeidskapital	$= \text{Omløpsmidler} - \text{kortsiktig gjeld} =$	12 000	7 000	5 000	8 000
Likviditetsgrad 1	$= \frac{\text{Omløpsmidler}}{\text{Kortsiktig gjeld}} =$	1,75	1,41	1,29	1,67
Likviditetsgrad 2	$= \frac{\text{Mest likvide omløpsmidler}^1}{\text{Kortsiktig gjeld}} =$	1,19	0,76	0,71	1,00

¹ Mest likvide omløpsmidler er samtlige omløpsmidler med unntak for varelager.

		20x4	20x3	20x2
Kredittid til kunder	$= \frac{\text{Kundefordringer (snitt)} \cdot 365 \text{ dager}}{\text{Kredittsalg} \cdot 1,25} =$	38 dager	41 dager	42 dager
Varekjøp	$= \text{Varekostnad} + (\text{UB lager} - \text{IB lager}) =$	39 600	45 000	33 800
Kredittid til vareleverandører	$= \frac{\text{Vareleverandører (snitt)} \cdot 365 \text{ dager}}{\text{Varekjøp} \cdot 1,25} =$	32 dager	34 dager	46 dager
Lagringstid varelager	$= \frac{\text{Varelager (snitt)} \cdot 365 \text{ dager}}{\text{Varekostnad}} =$	87 dager	87 dager	103 dager

Nøkkeltallene varierer i perioden. Arbeidskapitalen har i hele tiden vært positiv. En positiv arbeidskapital betyr at deler av omløpsmidlene er langsiktig finansiert. Arbeidskapitalen ble forbedret i slutten av perioden. Det skyldes i hovedsak innbetaling av ny egenkapital fra eierne i 20x3 og forbedret lønnsomhet i 20x4. Likviditetsgradene har også utviklet seg positivt gjennom perioden.

Både kredittiden til kunder og gjennomsnittlig lagringstid for varelageret og kredittiden til leverandører er redusert i perioden. Reduksjon av kredittiden til kunder og lagringstiden for lageret bedrer likviditeten, mens redusert kredittid til leverandører forverrer likviditeten. Kredittiden til kunden er fortsatt over 30 dager. Avhengig av bedriftens kredittpolicy bør det være mulig å redusere kredittiden til kunder ytterligere.

Likviditetsgradene ved slutten av perioden er ikke langt unna anbefalte normtall.

Konklusjonen er at likviditeten i bedriften er tilfredsstillende ved slutten av perioden.

Stranda Handel AS				
Kontantstrømoppstilling		20x4	20x3	20x2
Kontantstrøm fra operasjonelle aktiviteter				
Resultat før skattekostnad		9 400	800	2 000
– Betalt i skatt	1	(176)	(440)	(748)
Avskrivning		3 500	5 000	4 500
– Gevinst ved salg av varig driftsmiddel	2	(5 000)	0	0
<u>Periodisering av omløpsmidler og kortsiktig gjeld</u>				
Reduksjon (økning) av varelager		2 000	(1 000)	(2 000)
Reduksjon (økning) kundefordringer		3 750	(2 500)	(2 500)
(Reduksjon) økning leverandørgjeld		(1 250)	(625)	625
(Reduksjon) økning annen kortsiktig gjeld		(290)	(615)	1 523
A = Netto kontantstrøm fra driften		11 934	620	3 400
Kontantstrøm fra investeringsaktiviteter				
Salg av varige driftsmidler	2	5 500	0	0
– Investert i varige driftsmidler	2	0	(7 000)	(6 500)
B = Netto kontantstrøm fra investeringer		5 500	(7 000)	(6 500)
Kontantstrøm fra finansieringsaktiviteter				
Økning (reduksjon) av langsiktig lån		(1 000)	(1 000)	(2 000)
Økning (reduksjon) av kassakreditt		(6 060)	1 440	2 600
Ny egenkapital (inklusive overkurs)	3	0	5 000	0
Utbetalt aksjeutbytte	1	(624)	(560)	0
C = Netto kontantstrøm fra finansiering		(7 684)	4 880	600
A + B + C = Endring av kontanter gjennom året		9 750	(1 500)	(2 500)
+ Bankinnskudd per 01.01.		500	2 000	4 500
= Bankinnskudd per 31.12.		10 250	500	2 000

1) Utbetalt i skatt (betalbar skatt)/betalt i aksjeutbytte

Betalt i skatt tilsvarer skyldig beløp i begynnelsen av året.

2) Investeringer og salg av varige driftsmidler

Det er opplyst at det kun har vært salg av varige driftsmidler i 20x4. Videre har det ikke vært kjøp av varige driftsmidler i 20x4. Dette gir følgende beregninger:

Varige driftsmidler	20x4	20x3	20x2
Saldo 31.12.	12 000	16 000	14 000
+ Avskrivninger	3 500	5 000	4 500
– Saldo 1.1.	(16 000)	(14 000)	(12 000)
= Kjøp i året		7 000	6 500
= Avgang til balanseverdi	500		
+ Gevinst ved salg	5 000		
= Salgssum	5 500		

3) Ny egenkapital

Egenkapital	20x4	20x3	20x2
Saldo 31.12.	16 000	14 000	9 000
– Tilbakeholdt overskudd	(2 000)	0	(1 000)
– Saldo 1.1.	(14 000)	(9 000)	(8 000)
= Ny egenkapital	0	5 000	0

Tilbakeholdt overskudd er årsresultat redusert for avsetningen til aksjeutbytte.

Det er innbetalt ny egenkapital med 5 000 i 20x3. Innbetalingen er bokført med 2 000 på aksjekapitalen og resten på 3 000 mot overkurs.

Kommentarer til kontantstrømoppstillingene

Analysen ovenfor viste at likviditeten ble betydelig forverret både i løpet av 20x2 og 20x3. Både driften og finansieringen har for begge årene gitt en positiv kontantstrøm. Analysen viser at bedriften i 20x3 har fått tilført 5 000 i ny egenkapital. Årsaken til nedgangen i kontantbeholdningen er investeringer i varige driftsmidler.

Likviditeten er vesentlig forbedret i 20x4. Bankinnskuddet har i løpet av året økt med 9 750. Bedriften har en positiv kontantstrøm fra driften på 11 934 og har fått tilført 5 500 ved salg av varige driftsmidler. Årsaken til den positive kontantstrømmen fra driften i 20x4 er blant annet reduksjon av kundefordringer og varelageret. Likvide midler er brukt til å nedbetale lån (langsiktig gjeld og kassakreditt) med 7 684. Resten er brukt til å øke kontantbeholdningen.

Oppgave 34.5

Spørsmål a:

Solbakken Handel AS			
Balanse per 31.12.20x1	Bokført	Korrigerering	Virkelig
Eiendeler			
Varige driftsmidler	25 000	¹ + 3 000	28 000
Varelager	16 000	² + 2 500	18 500
Kundefordringer	8 000	³ + 1 000	9 000
Bankinnskudd	11 000		11 000
	<u>60 000</u>		<u>66 500</u>
Egenkapital og gjeld			
Egenkapital	15 000	⁴ + 5 070	20 070
Langsiktig gjeld inkl. utsatt skatt	20 000	⁴ + 1 430	21 430
Kortsiktig gjeld	25 000		25 000
	<u>60 000</u>		<u>66 500</u>

1. Varige driftsmidler er økt med 3 000 ifølge tilleggsopplysningene.
2. Varelageret er økt med 2 500 ifølge tilleggsopplysningene.
3. Korrigert verdi av kundefordringene: $8\,000/0,8 \cdot 0,9 = 9\,000$ kroner.
4. Samlet merverdi er på 6 500. Den er fordelt med 78 % på egenkapital, resten på gjeld (utsatt skatt).

Solbakken Handel AS			
Balanse per 31.12.20x2	Bokført	Korrigerering	Virkelig
Eiendeler			
Varige driftsmidler	30 000	¹ + 4 000	34 000
Varelager	18 000	² + 2 000	20 000
Kundefordringer	800	³ + 1 100	9 900
Bankinnskudd	13 200		13 200
	<u>70 000</u>		<u>77 100</u>
Egenkapital og gjeld			
Egenkapital	17 000	⁴ + 5 538	22 538
Langsiktig gjeld inkl. utsatt skatt	25 000	⁴ + 1 562	26 562
Kortsiktig gjeld	28 000		28 000
	<u>70 000</u>		<u>77 100</u>

1. Varige driftsmidler er økt med 4 000 ifølge tilleggsopplysningene.
2. Varelageret er økt med 2 000 ifølge tilleggsopplysningene.
3. Korrigert verdi av kundefordringene: $8\,800/0,8 \cdot 0,9 = 9\,900$ kroner.
4. Samlet merverdi er 7 100. Den er fordelt med 78 % på egenkapital, resten på gjeld (utsatt skatt).

Solbakken Handel AS			
Resultatregnskap 20x2	Bokført	Korrigering	Virkelig
Driftsinntekter	120 000		120 000
Varekostnad	(72 000)	¹ (500)	(72 500)
Lønnskostnad	(21 000)		(21 000)
Avskrivning	(7 000)	² 1 000	(6 000)
Annen driftskostnad	(15 000)	³ 100	(14 900)
= Driftsresultat	5 000		5 600
Finansinntekter	1 000		1 000
Finanskostnader	(2 000)		(2 000)
= Resultat før skatt	4 000		4 600
Skattekostnad	(880)	⁴ (132)	(1 012)
= Årsresultat	3 120	⁴ 468	3 588
Avsatt utbytte	1 120		1 120
= Til annen egenkapital	2 000		2 468

- ¹⁾ Avskrivninger er justert (reduisert) med 1 000 ifølge tilleggsopplysningene.
- ²⁾ Skjult reserve i varebeholdningen er redusert med 500 (= 2 500 – 2 000). Reduksjonen i skjult reserve øker varekostnaden.
- ³⁾ Skjult reserve i kundefordringene er økt med 100 (= 1 100 – 1 000). Økningen i skjult reserve reduserer tap på fordringer i resultatregnskapet. Tap på fordringer inngår i posten annen driftskostnad.
- ⁴⁾ Samlet reduksjon av kostnadene er 600 (= 1 000 + 100 – 500). Resultatforbedringen er fordelt med 22 % på økt skatt (132) og de øvrige 78 % (468) på egenkapital (økt årsresultat).

Spørsmål b:

Endringen av egenkapitalen i det korrigererte regnskapet kan forklares som:

Egenkapital 31.12.20x1 (bokført)	15 000
+ Merverdier (– skatt) per 31.12.20x1	5 070
= Egenkapital 31.12.20x1 (korrigert)	20 070
+ Årets resultat (– utbytte) i korrigert regnskap	2 468
= Egenkapital 31.12.20x2 (korrigert)	22 538

Det er ingen kapitalinnskudd eller uttak i året. Alle verdiendringene i løpet av året er resultatført. Endringen av egenkapitalen i løpet av året består derfor av tilbakeholdt overskudd.

Spørsmål c:

		Bokførte tall		Korrigert regnskap	
		20x2	20x1	20x2	20x1
Egenkapitalandel	$= \frac{\text{Egenkapital} \cdot 100 \%}{\text{Totalkapital}} =$	24,2 %	25,0 %	29,2 %	30,2 %

		Bokførte tall		Korrigert regnskap	
		20x2	20x1	20x2	20x1
Finansierungsgrad 1	$= \frac{\text{Anleggsmidler}}{\text{Langsiktig kapital}} =$	0,71	0,71	0,69	0,67

Anleggsmidler er varige driftsmidler. Langsiktig kapital er: Egenkapital + langsiktig gjeld.

		20x2 (bokført)	20x2 (virkelig)
Totalkapitalrentabilitet	$= \frac{(\text{Driftsresultat} + \text{Finansinntekter}) \cdot 100 \%}{\text{Totalkapital (snitt)}} =$	9,2 %	9,2 %

		20x2 (bokført)	20x2 (virkelig)
Egenkapitalrentabilitet etter skatt	$= \frac{\text{Årsresultat} \cdot 100 \%}{\text{Egenkapital (snitt)}} =$	19,50 %	16,84 %

Nøkkeltallene basert på bokførte tall er tilfredsstillende. Ved korrigering av regnskapet blir noen av nøkkeltallene bedre, mens andre blir dårligere.

Ved korrigering av regnskapet er verdien av egenkapitalen økt med ca. 34 prosent, mens totalkapitalen bare er økt med ca.10 prosent. Egenkapitalandelen basert på virkelige verdier er derfor høyere enn tilsvarende nøkkeltall basert på bokførte verdier. Nøkkeltallet finansierungsgrad 1 er bedre basert på virkelige verdier enn beregning med utgangspunkt i bokførte tall. Dette skyldes at langsiktig kapital ved korrigering av regnskapet har økt relativt mer enn anleggsmidlene.

Totalkapitalrentabiliteten er på 9,2 % både etter bokførte og virkelige regnskapstall. Forklaringen er at både resultat før renter og totalkapitalen har økt omtrent like mye (+ ca.10 prosent) ved korrigering av regnskapstallene. Egenkapitalrentabiliteten basert på virkelige verdier er dårligere enn bokførte tall. Forklaringen er at egenkapitalen ved korrigering av regnskapet har økt relativt mer enn forbedringen i årsresultatet.